

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

dd februarie 2018

VO nr. 48

**Biroului Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014 (art. 24).

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Odnostahov Vhachmir B
Radvan M.
1. Strenova Elena / E. Smirnov
E. Smirnov
I. C. C. C.
Ihen asli Mitrine
A. LABUNET Staby
F. Gagay
D. LIPSKII
S. G. G. G.

Deputați în Parlament:

Boldea Vasile - V. Boldea
T. C. C. C. B. C. C.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	50
dd	dd 2018
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Lege

pentru modificarea și completarea Codului Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014

Parlamentul adopta prezenta lege organică.

Art. I – Codul Educației al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 319-324, art. Nr. 634), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează.

1. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

(1) Educația antepreșcolară se realizează în familie, în creșe sau instituții rezidențiale pentru copii rămași fără ocrotire părintească.

(2) Creșele sunt specializate în oferirea serviciilor cu caracter social, medical, educațional pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor de vîrstă fragedă.

(3) Forma de organizare a creșelor poate fi publică sau privată, iar programul de activitate poate fi zilnic sau săptămînal. Înscrierea copiilor la creșă se face pe tot parcursul anului.

(4) În localitățile cu un număr mai mic de populație, vor fi înființate creșe-grădinițe în cadrul cărora vor activa grupe pentru copii de pînă la 3 ani.

(5) Regulamentul de activitate al creșelor și al creșelor-grădinițe, precum și standardele minime de calitate vor fi elaborate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Art. II –

(1) Prezentul proiect de lege va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

(2) Guvernul, în termen de patru luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014

Educația timpuri este prima treaptă de pregătire a copilului pentru educația formală. Vârstele mici ale copiilor constituie baza dezvoltării personalității, iar pentru reușita educațională a copilului, atât familia, instituțiile educaționale, dar și comunitatea sunt responsabile de realizarea obiectelor educaționale.

Proiectul de lege pentru modificarea articolului 24 al Codului Educației Republicii Moldova are drept scop expunerea explicită a modului de asigurare a învățământului antepreșcolar.

Necesitatea elaborării acestui proiect de lege apare în contextul în care, normele legale actuale sunt echivoce și permit eschivarea responsabililor de asigurarea învățământului timpuriu.

Articolul 23 alineatul (3) al Codului Educației stabilește că ”educația timpurie se desfășoară în creșe, grădinițe, centre comunitare de educație timpurie sau în alte instituții care prestează servicii în conformitate cu standardele educaționale de stat”. Contradictoriu cu cele expuse supra, prin articolul 24 al aceluiași act legislativ, autorii au pus pe seama familiei asigurarea învățământului antepreșcolar, lăsând la discreția autorităților publice locale organizarea educației timpurii pentru copii de pînă la 3 ani.

În conformitate cu actualul sistem de asigurări sociale, persoanele neasigurate primesc indemnizație lunară pînă la împlinirea de către copil a vârstei de 1,5 ani. Prin urmare, în lipsa creșelor, grădinițelor sau a centrelor comunitare care să asigure învățământul timpuriu al copiilor pînă la vârsta de 3 ani, femeile, fiind lipsite de o sursă de întreținere, sunt impuse de situație să-și educe singure copiii. Numărul persoanelor care au beneficiat de indemnizații pînă la 1,5 ani e circa 38 000, iar al persoanelor beneficiare de indemnizații pînă la 3 ani – aproximativ 41 400.

La sfîrșitul anul 2015 numărul copiilor pînă la 3 ani era de 117 999, din ei copii cu vârsta 1,5-3 ani - 37483.

82% din copiii cu vârsta de pînă la 3 ani nu au acces la serviciile de educație timpurie, din cei 18% din copii care au acces la educație timpurie 93,2 % frecventează creșe-grădinițe, 4,2% - grădinițe de copii, 1,7% - grădinițe-școli primare și doar 0,9% frecventează creșele.

Potrivit Biroului național de statistică, numărul total al instituțiilor de educație timpuri a constituit 1453, copii în ele – 147 733, ceea ce constituie 88,6% din totalul copiilor înmatriculați, inclusiv:

<i>Tipul instituției de învățământ de educație timpurie</i>	<i>Numărul instituțiilor de educație timpurie</i>	<i>Numărul de copii în instituțiile de educație timpurie</i>
Grădinițe	519	32647
Creșe-grădinițe	838	109742
Creșe	2	149
școli primare-grădinițe	71	3331
Centre comunitare	23	76

Numărul copiilor cu vârsta 0-2 ani e de 17169, din ei 10491 provin din mediul urban, iar alți 6678 copii sunt din mediul rural.

Potrivit datelor administrate de Ministerul Educației, numărul total de copii cu vârsta sub 3 ani care beneficiază de servicii educaționale oferite de instituțiile de educație timpurie publice este de 21 158, ceea ce constituie 11,4% din totalul copiilor înmatriculați.

La sfârșitul anului 2015, sistemul educațional timpuriu se confrunta cu o problemă – localitățile fără grădinițe. În 155 localități din 21 raioane nu funcționează nici un serviciu de educație timpurie, destinat copiilor de 0-7 ani:

- 73 localități cu un contingent de pînă la 10 copii din 16 raioane fără grădinițe, 308 copii de 0-6(7 ani), dintre care 116 frecventează instituții preșcolare în localități învecinate, ca regulă, din aceeași primărie;

- 55 localități cu un contingent de 10-30 copii din 14 raioane, 1005 copii de 0-6(7) ani, dintre care 505 frecventează instituții/grupe preșcolare în alte localități;

- 24 localități cu un contingent de la 30 la 100 copii din 12 raioane, 1165 copii de 0-6(7) ani, dintre care 507 frecventează grupe/instituții preșcolare sau gimnaziu din localități învecinate;

- 3 localități cu un contingent de peste 100 copii, 392 copii de 0-6(7) ani, dintre care doar 60 frecventează grupa pregătitoare în gimnaziul din sat.

În cel mai bun caz, grupele pregătitoare pentru copiii de 5-7 ani sînt organizate în gimnaziu sau școli primare. Numărul total de copii cu vârsta 1,5-7 ani în aceste localități 2870 și doar 1198 copii din ei frecventează instituții preșcolare în alte localități sau grupe pregătitoare în incinta gimnaziului din localitate. Distanța pînă la aceste instituții este, ca regulă, 1,5-4 km, copiii se deplasează cu autobuzul școlar, însoțiți de părinți sau educatoare, cu autobuzul arendat de primărie sau cel de rută, sau în mod particular, cu părinții. Rata de cuprindere a copiilor de 1-7 ani în programe educaționale timpurii în aceste localități este de circa 42%. În 2011 în țară erau 230 localități fără grădinițe. Prin concursul UNICEF (2011-2014) și Proiectul Parteneriat Global al Educației (2012-2014) s-au

deschis 75 instituții de educație timpurie (renovări, dotări, formări ale cadrelor didactice.

Din cauza ambiguității prevederilor legale, iresponsabilității unor reprezentanți ai autorităților publice locale, a bugetelor austere, învățământul antepreșcolar este neasigurat.

În viziunea autorului, acest proiect de lege oferă o interpretare mai vastă a segmentului de educație timpurie, punând accent pe dezvoltarea creșelor care vor oferi serviciilor pentru copii de pînă la 3 ani. Asigurarea învățământului preșcolar este reglementată explicit în prevederile articolului 23 și articolul 25.

De asemenea, autorul a ținut cont de faptul că în unele localități, în special în mediul rural, numărul populației este mai mic, respectiv și numărul copii în creșe va fi mai mic din care considerent și se propune înființarea creșelor-grădinițe.

Modul de înființare, reorganizare și lichidare a instituțiilor de învățământ general este prevăzut la articolul 21 al Codului Educației, iar la articolul 143 sunt prevăzute sursele de finanțare a învățământului. Din acest considerent explicațiile privind aspectele enumerate sunt de prisos.

A. LABUNEȚ Maby

Odnorukhko Vlodimic B

**Supliment la proiectul de Lege
pentru modificarea articolului 24 din Codul Educației al Republicii Moldova
nr. 152 din 17 iulie 2014**

	Modificarea/completarea propusă	Cadrul legal actual
	<p>Codul Educației al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 319-324, art. Nr. 634), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează.</p> <p>2. Articolul 24 va avea următorul cuprins:</p> <p>(6) Educația antepreșcolară se realizează în familie, în creșe sau instituții rezidențiale pentru copii rămași fără ocrotire părintească.</p> <p>(7) Creșele sunt specializate în oferirea serviciilor cu caracter social, medical, educațional pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor de vîrstă fragedă.</p> <p>(8) Forma de organizare a creșelor poate fi publică sau privată, iar programul de activitate poate fi zilnic sau săptămînal. Înscrierea copiilor la creșă se face pe tot parcursul anului.</p> <p>(9) În localitățile cu un număr mai mic de populație, vor fi înființate creșe-grădinițe în cadrul cărora vor activa grupe pentru copii de pînă la 3 ani.</p> <p>(10) Regulamentul de activitate al creșelor și al creșelor-grădinițe, precum și standardele minime de calitate vor fi elaborate de Ministerul Educației.</p>	<p>Articolul 24. Educația antepreșcolară Educația antepreșcolară se realizează în familie, aceasta beneficiind de finanțare de la bugetul public național conform legislației în vigoare. La solicitarea părinților, autoritățile administrației publice locale pot organiza educația antepreșcolară, cu finanțare de la bugetele locale.</p>